

สมาคมสถาปนิกสยามฯ
วันที่ 253, 2564
วันที่ 10 พ.ค. 64
เวลา 09.30 น.

ที่ มท ๐๗๑๐/ ๖๘๕๗

สำนักควบคุมและตรวจสอบอาคาร
กรมโยธาธิการและผังเมือง
ถนนพระรามที่ ๖ เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง หารือแนวทางในการปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

เรียน นายกสมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ (นายชนะ สัมปลั่ง)

อ้างถึง หนังสือสมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ ASA ๐๕๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอรื้อแนวทางปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

๑. “ข้อ ๙ อาคารตามข้อ ๓ ที่มีจำนวนชั้นตั้งแต่สองชั้นขึ้นไปต้องจัดให้มีลิฟต์หรือทางลาดสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราใช้ได้ระหว่างชั้นของอาคาร” ในกรณีอาคารที่ต้องจัดให้มีลิฟต์สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราใช้ได้ สามารถใช้ลิฟต์ดับเพลิงได้หรือไม่ และคำว่า “จัดให้มี” หมายถึงให้มีลิฟต์อย่างน้อย ๑ ตัว ที่มีคุณสมบัติตามข้อกำหนดในข้อ ๙ วรรคสอง และวรรคสาม ใช่หรือไม่

๒. “ข้อ ๑๑ อาคารตามข้อ ๓ ที่มีบันไดภายในหรือภายนอกอาคาร ต้องจัดให้มีบันไดที่มีลักษณะดังต่อไปนี้” คำว่า “จัดให้มี” หมายถึงให้บันไดภายในหรือภายนอกอาคารอย่างน้อย ๑ แห่ง ที่มีคุณสมบัติตามข้อกำหนดในข้อ ๑๑ ใช่หรือไม่

๓. “ข้อ ๑๔ ลักษณะและขนาดของที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราให้เป็นไปตามข้อ ๒ และข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๑ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และจัดให้มีที่ว่างด้านข้างที่จอดรถกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร ตลอดความยาวของที่จอดรถ โดยที่ว่างดังกล่าวต้องมีลักษณะพื้นผิวเรียบและมีระดับเสมอกับที่จอดรถ” ที่ว่างด้านข้างที่จอดรถกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร ตลอดความยาวของที่จอดรถ สามารถจัดให้มีเพียงด้านเดียวได้หรือไม่ และกรณีอาคารจอดรถซึ่งติดตั้งระบบเคลื่อนย้ายรถด้วยเครื่องจักรกล หากบริเวณที่ขึ้น – ลงรถของอาคารจอดรถได้จัดให้มี “ที่ว่างด้านข้างที่จอดรถกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร ตลอดความยาวของที่จอดรถ” และจัดไว้ในตำแหน่ง “ใกล้ทางเข้าออกอาคารให้มากที่สุด” จะสามารถอนุญาตให้บันไดที่จอดรถซึ่งติดตั้งระบบเคลื่อนย้ายรถด้วยเครื่องจักรกลเป็นที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราได้หรือไม่

๔. “ข้อ ๒๗ อาคารตามข้อ ๓ ที่เป็นโรงแรมต้องจัดให้มีห้องพักที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ทุกชั้น ชั้นละไม่น้อยกว่า ๑ ห้อง” คำว่า “ทุกชั้น” หมายความว่าเฉพาะชั้นที่จัดให้มีห้องพักใช่หรือไม่

๕. “ข้อ ๒๘/๒ ...

๕. “ข้อ ๒๘/๒ อาคารตามข้อ ๓ ที่เป็นอาคารอยู่อาศัยรวม อาคารชุด หรือหอพัก ให้จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ในทุกชั้นของอาคารที่มีพื้นที่ใช้สอยที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันที่มีใช้ทางเดินร่วมกัน” คำว่า “ให้จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ในทุกชั้นของอาคาร” จะรวมถึงห้องน้ำสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ในส่วนของบริเวณที่จอดรถยนต์หรือไม่

๖. กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้กำหนดบทนิยามคำว่า “พื้นที่หลบภัย” หมายความว่า พื้นที่ที่จัดไว้ภายในและภายนอกอาคารสำหรับเป็นพื้นที่พักรอการช่วยเหลือ กรณีเกิดอัคคีภัยหรือเหตุฉุกเฉิน” แต่ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องได้แก่ ข้อ ๒๘/๓ ที่กำหนดว่า ต้องจัดให้มีพื้นที่หลบภัย แต่ไม่ได้กำหนดรายละเอียดไว้ เช่น รูปแบบ ตำแหน่ง รายละเอียดและจำนวนของพื้นที่หลบภัยสามารถอ้างอิงได้จากที่ใดบ้าง สามารถอยู่ร่วมกับบันไดของอาคารที่มีการป้องกันเปลวไฟหรือควันไฟได้หรือไม่ สามารถอยู่ร่วมกับโถงหน้าลิฟต์ดับเพลิงได้หรือไม่ และสามารถจัดให้เป็นพื้นที่เฉพาะซึ่งอยู่ใกล้กับบันได หรือลิฟต์ดับเพลิงได้หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักควบคุมและตรวจสอบอาคารได้พิจารณาแล้วขอเรียนดังนี้

๑. ตามข้อ ๔๔ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๓ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้อาคารสูงต้องมีลิฟต์ดับเพลิงอย่างน้อยหนึ่งชุด และวรรคสองกำหนดให้ในเวลาปกติลิฟต์ดับเพลิงสามารถใช้เป็นลิฟต์โดยสารได้ หากจะใช้ลิฟต์ดับเพลิงเป็นลิฟต์โดยสารที่คนพิการฯ สามารถใช้ได้ด้วยนั้น ลักษณะของลิฟต์จะต้องเป็นไปตามเกณฑ์ของลิฟต์ดับเพลิง ลิฟต์โดยสารและลิฟต์สำหรับคนพิการฯ ตามที่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารกำหนด โดยคนพิการฯ ต้องสามารถเข้าถึงลิฟต์ดังกล่าวได้โดยสะดวกด้วย

๒. อาคารตามข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่มีบันไดภายในหรือภายนอกอาคาร ต้องจัดให้มีบันไดที่มีลักษณะตามข้อ ๑๑ แห่งกฎกระทรวงดังกล่าว และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ทุกบันได เว้นแต่บันไดหนีไฟ

๓. ที่จอดรถสำหรับผู้พิการฯ ที่ต้องจัดให้มีที่ว่างด้านข้างที่จอดรถกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร ตลอดความยาวของที่จอดรถสำหรับผู้พิการฯ สามารถจัดให้มีที่ว่างด้านข้างดังกล่าวด้านเดียวได้ แต่ไม่สามารถใช้ที่จอดรถซึ่งติดตั้งระบบเคลื่อนย้ายรถด้วยเครื่องจักรกลเป็นที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ได้

๔. โรงแรมต้องจัดให้มีห้องพักที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ทุกชั้นที่จัดให้มีห้องพัก ชั้นละไม่น้อยกว่า ๑ ห้อง

๕. บริเวณที่จอดรถยนต์ของอาคารอยู่อาศัยรวม อาคารชุด หรือหอพักตามข้อ ๒๘/๒ หากจัดให้มีห้องน้ำสำหรับบุคคลทั่วไป ก็ต้องจัดให้ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา สามารถเข้าใช้ห้องน้ำนั้นได้ด้วย

๖. พื้นที่ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่หลบภัยต้องสามารถเข้าถึงได้จากพื้นที่ที่กำหนดให้เป็นเส้นทางหนีไฟ กรณีจัดพื้นที่หลบภัยในโถงลิฟต์ดับเพลิงหรือโถงบันไดหนีไฟ ต้องจัดให้มีพื้นที่เพิ่มเติมจากพื้นที่โถงลิฟต์ดับเพลิง หากอยู่ในโถงบันไดหนีไฟจะต้องจัดเป็นพื้นที่เพิ่มจากพื้นที่โถงหน้าบันไดหนีไฟ โดยไม่ทำให้ขนาดความกว้างของเส้นทางหนีไฟลดลง โดยตามข้อ ๓/๑ แห่งกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร

สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดให้รายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับทั่วไปและกรมโยธาธิการและผังเมืองเห็นชอบ ซึ่งปัจจุบันกรมโยธาธิการและผังเมืองได้ออกมาตรฐานการออกแบบเส้นทางหนีไฟ (มยผ. 8301) ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับเส้นทางหนีไฟสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ที่สามารถอ้างอิงได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสินธิ์ บุญสิทธิ์)

ผู้อำนวยการสำนักควบคุมและตรวจสอบอาคาร

กลุ่มงานตรวจสอบและพัฒนามาตรฐานความปลอดภัย

โทร. ๐ ๒๒๙๙ ๔๓๒๖

โทรสาร ๐ ๒๒๙๙ ๔๓๔๗